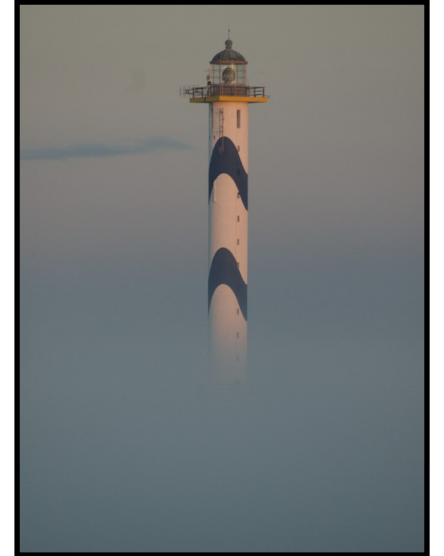
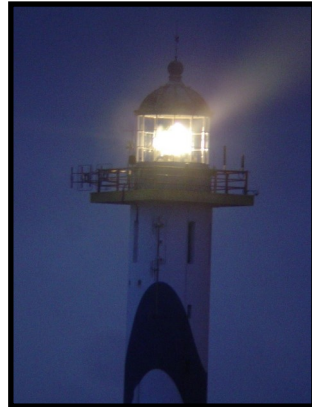

28ste JAARGANG - NUMMER 4 - 2016

OKTOBER - NOVEMBER - DECEMBER

GIDSENKRING LANGE NELLE OOSTENDE

Driemaandelijks tijdschrift—Afgiftekantoor Oostende 1 P40972
2016
Afzendadres Christinastraat 67 8400 Oostende

IN DIT NUMMER

99	Voorwoord	Marc Loy
101	Lidmaatschap 2017	Redactie
102	Activiteiten najaar 2016 - voorjaar 2017	Redactie
105	Gelezen & gehoord & opgemerkt	Redactie
112	Verslag bezoek atelier Roland De Winter	Piet Daman
113	Verslag uitstap Frans-Vlaanderen	Marcel Leeuwerck
116	De Oostendse stadscarillons	Georges Ruys
120	Slavenschepen in Oostende	Marcel Leeuwerck

BEZOEK OOK ONZE WEBSITE
www.gidsenkringoostende.be

STEUNENDE LEDEN

**Comeyne Boudewijn
Degelin-Selis L.
Dumarey Roger
Francier J. -Deman
Geldhof Ronny
Ghesquière Martha
Perdaens André
Plasschaert Rafael
Rosseau Christianne
Slabbinck Bart
Van Hove Yasmina
Van Imschoot Joris
Verborgh Johan
Versluys Willy
Veulemans Hilde**

Driemaandelijks blad van de Oostendse
GIDSENKRING LANGE NELLE vzw.
28ste jaargang
Nummer 4
Oktober - november - december 2016

Coverblz.. met foto's Marc Loy

Colofon

Voorzitter: Marc Loy

Verantwoordelijke uitgever:
Marc Loy
Albert I - Promenade 3 / 21
8400 Oostende

Eindredactie, vormgeving en correspondentie
Dirk Beirens
dirkbeirens@telenet.be

De medewerkers aan dit blad zijn zelf
verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

Overname van artikels/bijdragen **zonder
uitdrukkelijke copyrightvermelding**
mag mits bronvermelding.

Dispatching:
Tel. 059 80 73 81
e-mail: info@oostendeahoy.be

Rekeningnummer: Gidsenkring
Lange Nelle vzw
BE91 3800 0491 8476

Lid wordt u voor 15€ per jaar.
Buitenland: 20€
Gezinskaart: 20€
Steunend lid: vanaf 25€

Website: www.gidsenkringoostende.be

Gidsenlokaal: Spaans Huisje
Christinastraat, 67 Oostende

Voorwoord *Merci Etienne*

Na 15 jaar onverdroten inzet als penningmeester besloot Etienne Pitteljon, na rijp be- raad, deze functie door te ge- ven. Sinds 1 september jl. neemt Dirk Laga die taak op zich. De zorg voor de financi- ële gezondheid van een vereni- ging is geen sinecure: rekenin- gen moeten kloppen, betalin- gen gebeuren, budgetten opge- steld, verantwoording afgelegd. Nauwgezetheid, discipline en financieel inzicht horen bij de basisattitudes voor wie die verantwoordelijkheid binnen een organisatie draagt. Samen met de secretaris vormt de penningmeester het stuttend duo waarop een vereniging al of niet soepel draait.

Etienne, die Marcel Braet in die functie opvolgde, voldeed als geen ander aan bovenvermelde capaciteiten en voor- waarden. En hij deed zijn 'job', in illo tempore zelfs gecumuleerd met die van secretaris en verantwoordelijke voor ons tijdschrift, met hart en ziel. Ook al oogst je meestal niet veel dankbaarheid als penningmeester en is een 'schatbewaarder' niet altijd de sympathiekste van de bende: rekeningen moeten betaald worden, aanmaningen verstuurd, facturen opgemaakt, lidgelden geïnd, verschuldigde bijdra- gen van geleverde gidsbeurten gestort... Maar onze pen- ningmeester kweet zich plichtbewust en accuraat - en bij talmend gedrag van sommige gidsen ook nijdig kordaat - maar correct van zijn opdracht.

Etienne blijft wel penningmeester van de koepel van de West-Vlaamse Gidsenkring die de acht lokale gelijknamige verenigingen binnen onze provincie bindt. En ook binnen Lange Nelle blijft hij actief als bestuurslid en zal hij zich meer toeleggen op zijn taak van dispatching coördinator: de steun en toeverlaat van onze dispatcher Annie in niet altijd makkelijke ICT-tijden. Binnen de bestuurskring kreeg hij daarom al het koosnaampje disco (*dispatching coördinator*) mee. Maar dat blijft onder ons, hé.

Etienne, in naam van het bestuur, alle gidsen en leden van Lange Nelle, welgemeende dank voor die 15 jaar plichtsge- trouw 'schat bewaren'. Je inzet was onbetaalbaar: dus rijker zul je er ook niet van geworden zijn!

Marc Loy
voorzitter

Overlijden

*Op 7 mei 2016 overleed Ridder Paul van Tieghem de Ten Berghe, 79 jaar,
lid Beschermcomité Gidsenkring Lange Nelle.*

*Op 15 augustus 2016 overleed Karel Goeminne, 94 jaar, vader van gidsend
lid Frank Goeminne.*

In naam van alle leden en gidsen biedt de redactie haar
oprecht medeleven aan de getroffen families aan.

*Het bestuur van de Oostendse
Gidsenkring Lange Nelle*

*heeft de eer en het genoegen om zijn leden
uit te nodigen op de
nieuwjaarsreceptie anno 2017*

Ze vindt plaats

*in het Spaans Huisje
Christinastraat 67 t/s
op zondag 29 januari
vanaf 11 uur.*

Graag **inschrijven** bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail:
patricia.veris@skynet.be zodat we voldoende kunnen “inslaan”!

LIDMAATSCHAP 2017

Het lidmaatschap 2017 gaat in op 1 januari 2017 en houdt in: ons driemaandelijks gidsenblad met activiteitenkalender, wetenswaardigheden, luchtige en wetenschappelijke bijdragen en deelname (gratis of tegen verminderde prijs) aan onze voordrachten, bezoeken, wandelingen en uitstappen.

Als exclusieve extra krijgt u het waardevolle jaarboek 2017.

Het lidmaatschap voor 2017 bedraagt:

- gewoon lid: 15 euro (buitenland 20 euro);
- gezinskaart: 20 euro;
- steunend lid: vanaf 25 euro.

De bijdrage kan worden overgeschreven met het ingesloten formulier op bankrekening **BE91 3800 0491 8476** van Gidsenkring Lange Nelle Oostende vzw, Christinastraat 67 in 8400 Oostende

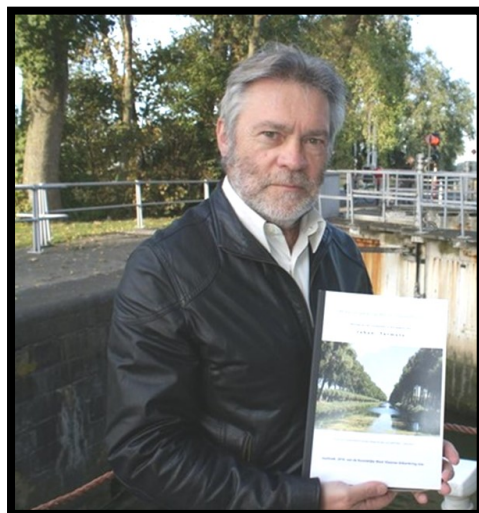
**Om administratieve redenen ontvangt de kring uw lidgeld liefst
vóór 31 december 2016**

Als het leveringsadres verschilt van het adres van de opdrachtgever, wil dit adres vermelden in de mededeling. Leden met gezinskaart en steunende leden kunnen telkens met 2 personen aan de verscheidene activiteiten deelnemen.

Het bestuur dankt u alvast voor uw trouw, belangstelling en steun.

JAARBOEK 2016 voor de leden die lid zijn in 2016

(EEN SAMENWERKINGSVERBAND VAN 9 WEST-VLAAMSE GIDSENKRINGEN)

‘Waterlopen in West-Vlaanderen’ van archeoloog, bouwhistoricus, auteur en gids **Johan Termote** is het jaarboek 2016. Het boek geeft een algemeen overzicht in de evolutie van waterlopen en kanalen in Vlaanderen met specifieke aandacht voor de hydrografie in onze provincie en duiding van begrippen als natuurlijke en kunstmatige waterlopen, kunstwerken als overtoeren, rabotten, hevels, duikers, sluizen... . Dan komen achtereenvolgens het Brugse bekken, IJzerbekken en het Leie/Scheldebekken aan bod.

Leden kunnen op vertoon van hun lidmaatschapskaart 2016 of andere legitimatie, dit jaarboek vanaf vermoedelijk januari (kan wat later zijn) ophalen bij
Azuriet Reizen, Kastanjelaan 3 - 8400 Oostende.

Het boek kan ook, mits voorafbetaling van €4, op rekeningnummer **BE91 3800 0491 8476** t.n.v. Gidsenkring Lange Nelle vzw, met vermelding “Jaarboek 2016” opgestuurd worden aan de 2016-leden.

Extra exemplaren, prijs 10 euro (exclusief verzending) kunnen besteld worden bij Etienne Pitteljon via etienne.pitteljon@skynet.be

Omdat heel wat geïnteresseerden er de eerste keer niet bij konden zijn, organiseren we een tweede bezoek!

WOENSDAG 7 DECEMBER 2016 : BEZOEK AAN HET MRCC OOSTEROEVER OOSTENDE

Het **Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC)** in Oostende is hét centrale meldpunt voor ongevallen op zee, zoals bijvoorbeeld: schepen in nood, ongevallen en olieverontreiniging, maar ook recreanten in de problemen. Na ontvangst van een dergelijke melding, worden de kustwachtpartners gewaarschuwd die naar aanleiding van de gebeurtenis een taak te vervullen hebben bij de afhandeling van het incident.

De coördinatie van de taken op de Noordzee moet ervoor zorgen dat personeel, opdrachten en middelen op elkaar worden afgestemd over de grenzen van de verschillende administraties heen.

Réjane Gyssens is sinds 2009 nautisch dienstchef van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC), in de volksmond bekend als de kustwacht. “Alle aanvaringen, evacuaties, verdrinkingen of incidenten die zich buiten de havens bevinden, worden door ons verwerkt. In 2005 waren er 97 incidenten; in 2015 waren er 481 oproepen. “Dat is een vervijfvoudiging op 10 jaar tijd. Maar ook de voorbije jaren was er een sterke groei. Sinds 2012 is het aantal oproepen met een kwart gestegen. En tussen 2014 en 2015 steeg het met 15 procent.”

(EFO in: Krant van West-Vl., editie De Zee-
wacht, Oostende, 05.02.2016)

Opgetogen leden hangen aan de lippen van kapitein Gyssens

Afspraak: om **14.00** uur MRCC, Maritiem Plein 3, Oostende
Maximaal 30 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

VRIJDAG 25 NOVEMBER 2016 :

DE GEBROEDERS DEGRAVE

geïllustreerde lezing door Eddy Masschalk

Afspraak: 19.30 uur in **CC De Grote Post, Leslokaal** (lift links > zie bordjes)

Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving bij Patricia Veris liefst 8 dagen op voorhand.

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

Eind 19de eeuw haalden twee Oostendse broers, 'de gebroeders Degrave', geregeld de internationale voorpagina's. Niet alleen omwille van hun zeer heldhaftige reddingen op de Noordzee maar vooral omwille van moord en piraterij aan de andere kant van de wereld, in de Stille Oceaan.

VRIJDAG 16 DECEMBER 2016 :

DE BELLE ÉPOQUE IN OOSTENDE

geïllustreerde lezing door Dirk Beirens

Afspraak: 19.30 uur in **CC De Grote Post, Leslokaal** (lift links > zie bordjes)

Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving bij Patricia Veris liefst 8 dagen op voorhand.

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

De meer voor de hand liggende titel was 'Oostende in de belle époque', maar die is nogal cliché: Parijs in de ..., Berlijn in de ... en aangezien de lezing vertrekt van nog zichtbare sporen in de stad, koos ik voor hogervermelde kop. In 2005 zette de Dienst Cultuur de tentoonstelling '1905, wonderjaar van Leopold II' op en stelde ze met het Davidsfonds een degelijk gedocumenteerd en geïllustreerd boek samen: 'Een gouden tijd van vrolijkheid en vernieuwing. Oostende ontpopte zich tot een mondaine badplaats met wereldfaam. In 1905 - België vierde zijn 75 ste verjaardag - naderden enkele prestigieuze projecten hun voltooiing. (...) Maar die medaille had ook een keerzijde. Mede door het boomende toerisme werd de vissersbevolking van de grote lanen en kaaien samengedrongen in achterliggende straten op wandelafstand van de happy few-wereld.

VRIJDAG 27 JANUARI 2017:

SCHEEPJES IN FLESSEN

geïllustreerde lezing door Dany Vanbillemont

Afspraak: 19.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende

Maximaal 25 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving bij Patricia Veris, liefst 8 dagen op voorhand.

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

Dany Vanbillemont fabriceert al zo'n 14 jaar scheepjes in flessen.

en ambachtelijke bezigheid uit de visserij en scheepvaart die stilaan verdwijnt maar waarvan Dany de techniek aangeleerd kreeg door een kwartiermeester bij de RMT en die de kunst nu als geen ander in de vingers heeft.

Die kennis en zijn ervaringen daarrond wil hij met ons delen en boeiend illustreren. Meteen komen we ook te weten hoe hij als oud-scheepstimmerman bij de RMT tot die passie is gekomen.

ZONDAG 12 FEBRUARI 2017 :

**BEZOEK AAN DE ENSOR & SPILLIAERT Mu.ZEEVLEUGEL
TWEE GROOTMEESTERS VAN OOSTENDE**

o.l.v. een museumgids

Ensor en Spilliaert inspireren nieuwe Mu.ZEE-vleugel

Sinds een paar maanden vinden de twee Oostendse grootmeesters James Ensor en Léon Spilliaert eindelijk de rust en de ruimte in een nieuwe museumvleugel van Mu.ZEE in de Oostendse Romestraat. De gepresenteerde werken horen allemaal tot de collecties van de provincie en de stad Oostende en geven via het gepresenteerde oeuvre een royaal overzicht van het leven, de schilders-technieken en stijlevolutie van de meester van het Noordzeelicht en de meester van Oostendes zee-grens bij nacht. In documenten, artefacten, foto's, filmpassages en klankband komen ook tijdsgenoten en vrienden als cineast Henri Storck, fotograaf Maurice Antony en kursaaldirecteur en dichter Henri Vandeputte langs. Een bezoek aan deze vleugel is meteen een tijdreis naar het Oostende van de belle epoque en het interbellum.

Afspraak: 10.15 uur Mu.ZEE, Romestraat 11, Oostende (start gidsbeurt 10.30 u.)

Maximaal 20 personen per gids - Leden: €7,5 & niet-leden: €9

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris voor **1 februari 2017**.

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

Inschrijving definitief na overschrijving voor 1 februari 2017

van € 7,5/9 per persoon op

Lange Nelle vzw BE91 3800 0491 8476 met vermelding Mu.ZEE 12.02

VRIJDAG 17 MAART 2017 :

OOSTENDE EN HAAR MINISTERS

geïllustreerde lezing door Michel de Wit

Wist je dat ten tijde van Leopold II een geboren Oostendenaar premier was? Ook in de verdere Belgische geschiedenis passeerde, tot op vandaag, regelmatig een Oostendenaar met ministeriële verantwoordelijkheid de revue.

Tijdens deze lezing zien we hoe lokale en nationale politiek elkaar wederzijds beïnvloeden en zo letterlijk en figuurlijk de stad vorm geven. Boeiende verhalen, verrassende anekdotes en interessante politieke personages geven een andere invalshoek op de ontwikkeling van Oostende.

Afspraak: 19.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende

Maximaal 25 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving bij Patricia Veris, liefst 8 dagen op voorhand.

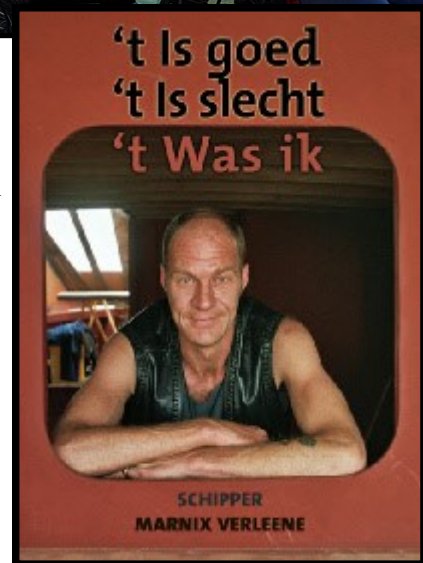
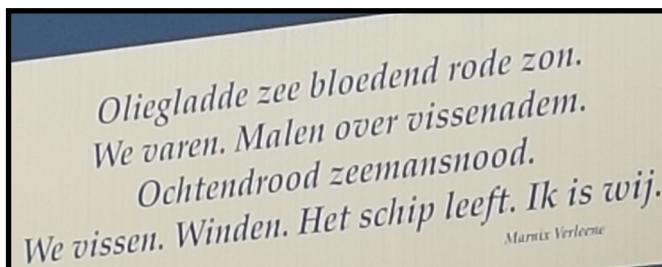
op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

Claude Blondeel & Du Parc Oostende

(...) Ik reis graag met de trein: op een herfstdag naar Oostende, een garnaalkroket in het Hôtel du Parc eten en terug, of naar Keulen voor een expo in het Museum Ludwig en te shoppen in het station. In: Claude Blondeel, *De trein van Blondeel*, 2015, blz. 7

Het zeegedicht van visser-auteur Marnix Verleene werd in het groot en het klein, gebald en uitlopend aangebracht op een buitenwand van Searena Shoppingcenter. Het werd op 12 november 2015 onthuld tijdens een persmoment n.a.v. de toekomst van het shoppingcenter

75 jaar Toerisme (in) Vlaanderen

(...) Vandaag wordt de eigen profilering van Vlaanderen en Brussel als toeristische bestemming op de buitenlandse markt waargemaakt door tien kantoren van Toerisme Vlaanderen in Europese steden maar ook in New York, Peking en Tokio. In samenwerking met de volledige Vlaamse overheid en alle officiële vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland zetten we Vlaanderen op coherente en eenduidige wijze op de kaart, met als slogan 'baanbrekend vakmanschap'. Onder deze noemer benadrukken we onze troeven: **een rijke eet- en tafelcultuur, erfgoed en kunst, mode, wieler- en fietscultuur** en uiteraard onze bestemmingen die er de dragers van zijn: **de kust, de kunststeden en de Vlaamse regio's**.

Peter De Wilde, admin.-gen. van Toerisme Vlaanderen in '75 jaar Toerisme Vlaanderen', 2014, Voorwoord, blz. 3

Pikant ...

Een **Brugse krant uit 1850** schreeuwt :

“Men wordt (in Oostende) geconfronteerd met de walgelijke aanblik van vieze types, die de anderen van slag brengen met hun obscene naaktheid en met de aanstootgevende manier waarop ze zich van de duinen naar de zee begeven. Verscheidene dames die in de buurt van de vuurtoren baden, werden door onpure figuren aangesproken en vielen bijna flauw van angst, (...)”

Uit: Yvonne du Jacquier, Ostende et Spa, jeux d’eaux et profils d’autrefois, 1965, blz. 27

Reis Paquet-Syphorien in België (1810 – 1812) : Soms mag er in Oostende weliswaar niet naakt gebaad worden, maar wordt er binnen of buiten het officiële badgebied geen scheiding van seksen opgelegd. De auteur, nauwelijks gewend aan een dergelijke vrijheid, stort zich in 1811 overijld het water in om zo snel mogelijk een gesprek aan te gaan met de jongedames uit Oostende.

De heer **Willy E. Braeckman** is een graficus uit Gent die in de loop der jaren honderden affiches heeft verzameld uit alle windstreken van België. De aankoop van een collectie bij een oudere college vormde de start voor een jarenlange zoektocht langs veilingen, rommelmarkten, enz. Na meer dan 50 jaar heeft Willy E. Braeckman beslist om zijn collectie van de hand te doen en de eerste keuze te laten aan de geïnteresseerde instellingen die daar bijzonder belang kunnen bij hebben. Voor Oostende had hij een mooi aanbod van vijftien perfect bewaarde en unieke affiches die het Stadsarchief van Oostende als één geheel heeft aangekocht.

In de tentoonstelling in de ‘Nieuwe Galerijen’ kreeg u een volledig overzicht van de aankoop.

De affiches zijn ook te zien op de Beeldbank Oostende - Collectie Braeckman. Ze vormen een mooie staalkaart van ruim 50 jaar affichetekunst van vóór, tijdens en na de twee wereldoorlogen. Diverse onderwerpen komen aan bod: het Kursaal, het IJzerpanorama, feestelijkheden rond de vissershaven, de wedrennen op de Wellingtonrenbaan, de Oostende-Doverlijn, een wielervedstrijd, enz. De vijftien affiches van de heer Braeckman werden in de tentoonstelling aangevuld met twaalf affiches over Oostende uit diverse archieven.

(Cultuurdienst Oostende)

Nieuwsbrief De Plate 10 – 2016: tentoonstelling in het stadsmuseum 'Oostende Nostalgisch door Foto Luc'

In 1992 schonk Ghislaine Noterman, de weduwe van **Luc Chatlen**, actualiteitsfotograaf, 300 foto's en 72 dozen met negatieven van haar man aan de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate. De foto's van 'Foto Luc' vertellen het verhaal van Oostende tijdens de jaren vijftig en zestig. Met deze tentoonstelling stelt het Stadsmuseum een ruime selectie uit deze verzameling aan het publiek voor. Luc Chatlen, beter gekend als 'Foto Luc', werd in 1917 in Oostende geboren. Om het oorlogsgeweld van de Tweede Wereldoorlog te ontvluchten vertrok hij op drieëntwintigjarige leeftijd met zijn moeder naar Marmande, een stadje in Frankrijk. Door de verplichte tewerkstelling moest hij er een beroep aanleren. Toen Chatlen moest kiezen tussen patissier en fotograaf was de keuze vlug gemaakt. Bij zijn terugkeer naar Oostende in 1944 richtte Chatlen een fotostudio in met de naam 'Foto Luc' in de huidige Leon Spilliaertstraat in Oostende. 'Foto Luc' was actualiteitsfotograaf en registreerde de werkelijkheid. Overal waar zich nieuwswaardige situaties voordeden was 'Foto Luc' present. Zijn foto's van feestelijkheden, stoeten en sportmanifestaties vertellen het verhaal van Oostende tijdens de jaren vijftig en zestig. Met de tijdelijke tentoonstelling 'Oostende nostalgisch door Foto Luc', die van **15 oktober 2016 tot en met 19 maart 2017** in het Stadsmuseum in Oostende loopt, stelt het Stadsmuseum een ruime selectie uit deze verzameling aan het publiek voor. Inwoners van Oostende kunnen elke eerste zondag van de maand gratis binnen.

Alphonse Jacques de Dixmude (1858 - 1928)

Een leestip of misschien al een boek voor onder de kerstboom!

Binnen onze werking van het Stadsarchief Diksmuide hebben we de afgelopen twee jaar samen met de auteurs Marjan Dewulf en André Gysel gewerkt aan een historische biografie van Alphonse Jacques de Dixmude. Het wordt een boeiend boek van ruim 280 pagina's doorspekt met heel veel foto's. Het verschijnt op 21 november bij de uitgeverij Stichting Kunstboek (Oostkamp).

Alphonse Jacques de Dixmude is de man achter het veelbesproken standbeeld op de Grote Markt van Diksmuide. Maar zijn verhaal reikt verder dan de schaduw van de kerktoeren. Alphonse Jacques de Dixmude staat op het voorplan tijdens twee belangrijke episodes in de geschiedenis van het jonge België: de inrichting en exploitatie van Leopold II's onafhankelijke Congostaat (1885-1908) en de Eerste Wereldoorlog (1914-1918). De auteurs volgen Alphonse Jacques de Dixmude van aan de oevers van het Tanganyikameer en de rubberwingebieden in de klamme Congolese brousse tot aan de kille loopgraven van het IJzerfront (1914-1917) en het bloedige eindoffensief (1918). In de zoektocht naar het ontstaan van Jacques de Dixmude's negatieve reputatie scheiden ze feiten zorgvuldig van fictie. Aan de hand van nieuwe en nooit eerder gepubliceerde bronnen schetsen ze met open vizier het boeiende parcours van een opmerkelijke figuur doorheen vier decennia vaderlandse geschiedenis.

Nog tot 20 november kun je het boek 'Alphonse Jacques de Dixmude: historische interpretatie van een omstreden figuur' door Marjan Dewulf en André Gysel aan verminderde prijs reserveren. Tijdens de boekvoorstelling – zondag 20 november 2016 om 10.00 uur in CC Kruispunt - kun je het boek immers met korting aankopen. Betaal 21 euro i.p.v. 30 euro. Intekenen voor het boek en de voorstelling kan via de volgende link:

<http://www.diksmuide.be/product/2176/voorintekening-boek-jacques-de-dixmude>

Wist je dat er al in de jaren dertig een telefooncel stond naast het tramhuisje op het Marie-Joséplein?

Op de foto zie je ook een personenweegschaal en een openbaar uurwerk op een reclamezuil. In 1933 kwamen er, door een overeenkomst tussen de Stad Oostende en de firma Marcel Vanhabost, zes dergelijke uurwerken op verlichte reclamezuilen in de stad. De firma leverde gratis een mechanisme voor een aan te leggen bloemenuurwerk in ruil voor de lastenvrije plaatsing van zes dergelijke horloges.

Bronnen: Cultuurdienst/
Facebook & Beeldbank Oostende

Meegedeeld

Het Spilliaert Huis - Tentoonstelling 'Vissersvrouwen en baadsters, de koninginnen van Oostende' (19.11.2016 - 16.04.2017)

Het thema van de tweede tentoonstelling in Het Spilliaert Huis richt zich volledig op Oostende. Naast de zee- en stadszichten die hij zo treffend vertolkte, bleef Léon Spilliaert niet onbewogen voor de mensen die werkten en leefden in deze haven- en badstad. In een 30-tal werken uit privé-verzamelingen, richt curator Anne Adriaens-Pannier een blik op de kranige vissersvrouwen en sportieve baadsters.

Het Spilliaert Huis wil zoveel mogelijk mensen met het oeuvre van Léon Spilliaert laten kennismaken. Het richt zich tot een breed publiek en wil een belangrijke rol gaan spelen in een betere ontsluiting en kennis van het werk en van het leven van de kunstenaar. Als monografisch kunsthuis heeft Het Spilliaert Huis de ambitie om tweemaal per jaar een nieuwe tentoonstelling te brengen en zich te profileren als de thuishaven voor wetenschappelijk onderzoek. De vestiging van het Spilliaert Huis aan de Boudewijnpromenade (zeedijk), op het einde van de Koninklijke Gaanderijen, is een aspect van Oostende dat Spilliaert zeer bewonderde en verwonderde en dat hij ons in zijn werk openbaart. De eerste tentoonstelling 'Ontmoetingen met Spilliaert', werd samengesteld door Anne Adriaens - Pannier, ereconservator van het KMSKB. Ter gelegenheid van de tentoonstelling wordt ook een nieuwe publicatie voorgesteld: 'Léon Spilliaert: Het literair en kritisch portret van een kunstenaar', te koop in Het Spilliaert Huis. Voor groepen van minimum 20 personen is een bezoek op afspraak met rondleiding mogelijk buiten de normale openingsuren.

Tijdens de schoolvakanties elke dag open: maandag t.e.m. zaterdag : 10 u – 12u30 / 13u - 18 u - zon- en feestdagen : 11 u – 12u30 / 13u - 17 u.

Ingang: Rotonde West, Thermae Palace, Koningin Astridlaan 7, 8400 Oostende / Toegang: €5

Jan Hammenecker speelt actueel de hoofdrol in de zesdelige politieke comedyreeks 'De 16': "Ik ben opgegroeid in Oostende, mijn ouders hadden een palingkwekerij. Ze waren naar de kust verhuisd vanuit Klein-Brabant, de streek van Bornem. Wij spraken thuis dus Brabants, geen West-Vlaams. Zo blijf je altijd een buitenbeentje in Oostende, hoe ik ook mijn best deed om op school wel West-Vlaams te praten."

In: De Standaard, 29 oktober 2016, Cultuur & media C5.

Verkrachte koningin ...

Bij rondleidingen voor lagere scholen in het provinciedomein Raversyde durf ik wel eens in de koninklijke stamboom klauteren om er prins Karel te situeren. Voel ik meer voorkennis bij het jonge grut, dan laat ik ze zelf een paar linken leggen tussen zoveel generaties koninklijk bloed. Zo passeert dan een zeldzame keer ook koningin Astrid de revue en haar onverwachte dood bij het auto-ongeluk in Küsnacht. Veel leerlingen kennen het dramatische verhaal over de koningin die er verongelukte. Zo niet dan vis ik naar een antwoord en geef bv. als aanzet: "Dat is toch die koningin die ver..., ver... is in Zwitserland. Tot twee keer toe kreeg ik in het voorbije seizoen al als antwoord: "verkracht is". Nu ja, een ongeluk komt nooit alleen! (M. Loy)

STENE-DORP: kerk & kerkhof

Op 1 november nodigde de Oostendse Cultuurdienst alle Oostendaars en geïnteresseerden uit voor een kerkhofevenement van 17 tot 18 uur:

“Met Reveil doorbreken we op 1 november de stilte en vullen we die op met een intiem nummer of een lokaal verhaal. Door dit initiatief willen we meer warmte naar de kerkhoven brengen, want de dood hoeft geen angst in te boezemen. De band Zinger organiseert voor de tweede keer op Aller-

heiligen akoestische mini-concerten op 20 verschillende kerkhoven in Vlaanderen en dit jaar kon Oostende niet ontbreken. Bij een vijftal graven zullen er enkele gedichten voorgelezen worden en geeft een LN-gids duiding bij de geschiedenis van de kerk en het kerkhof in Stene.”

In 2003 logeerde een Japanse architect in Brugge, hij verzeilde in Stene en raakte gecharmeerd door de Sint-Annakerk (pas beschermd gewitverfd zie 1). Het kerkje werd op 2/3 grootte van het origineel nagebouwd op de 20ste verdieping van het Monterey La Soeur Hotel (zie 4) in Osaka, Japan. De replica (zie 3) onder glazen afdak (zie 2) wordt gebruikt als trouwkapel. Enigszins overdreven luidt de werftekst: “Een schitterende en luchtige kapel waarvan je veel exemplaren in Oostende kunt vinden; de elegante witte bakstenen (sic) lichten op in het natuurlijke zonlicht.”(http://www.hotelmonterey.co.jp/en/html/lasoer_osaka)

Nieuw maritiem onderzoekscentrum in Oostende

Vlaanderen investeert 30,7 miljoen euro in een maritiem onderzoekscentrum. Op de terreinen van Plasendale 1 (Oostende) komt een innovatief 2-in-1-complex met een sleeptank én een golfbassin.

<http://www.portofoostende.be/news/30-miljoen-euro-voor-maritiem-onderzoekscentrum-in-oostende>

Themanummer **NOORDZEEGARNAAL** 'West-Vlaanderen Werkt' GRATIS verkrijgbaar:

- in het Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis (Jan Van Eyckplein 2 in Brugge)

- via www.west-vlaanderen.be/webshop,
via provincie@west-vlaanderen.be en via 0800 20 021

- op www.westvlaanderenwerkt.be

Eric de Kievith: "Iwein van het Paulusplein vroeg mij begin jaren '80 een "Lotte de zeeduivel" te ontwerpen en uit te voeren in polyester. Ze staat nog altijd op het dak van het kroegske".

Oostendenaar Eric de Kievith is een gedreven man. Vijftien jaar was hij actief als assistent-architect bij spraakmakende bureaus als Felix en de Groep Planning. Dan wisselde hij tekenplank en meetlat voor truweel en zaag en verbouwde in eigen beheer een resem huizen. In 1980 volgt hij enkele jaren academie waar Willy Bosschem hem de aquareltechniek bijbracht, en Pol Perneel het beeldhouwen. "Zowel de interesse voor de natuur als het tekenen en schilderen zitten er bij mij van jongs af in". Zo'n vier jaar geleden dwong een mooie aquarel bij een kennis hem naar zijn eigen schildersdoos. Hij noemt zichzelf heemschilder die vooral een stukje architecturaal Oostende -gevat in de natuurlijke groene of maritieme biotoop- en met een verrassende zin voor compositie en perspectief, ontwerpt.

(<http://www.oostende.be/vereniging.aspx?id=374>)

VERSLAG BEZOEK ATELIER GRAFICUS R. DE WINTER

(14 SEPT. 2016)

door Piet Daman met foto van D. Beirens

Zoals aangekondigd: "Onderdompeling in de wereld van de grafiek". Gelukkig beeldtaal want een duik in een afbijtzuur voor koper- of zinkplaten, zoals IJzerchloride of zwavelzuur, is niet aan te raden!

De 15 (= maximum) LN-leden werden goed onthaald door artiest Roland en zijn eega in een stijlvolle, aangepaste interbellumwoning op een belle époque-locatie, de Graaf de Smet de Naeyerlaan. Roland (68) is een veelzijdig enthousiast kunstenaar die de grafische technieken door en door kent en beoefent. Hij gaf dan ook cursus over het maken van illustraties voor de boekdruk. De syllabus leidde naar het uitgeven van een boek over het onderwerp.

"Zijn (Rolands) blik is ironisch maar vol mededogen, het karakter van zijn werk fantasierijk en metaforisch, met beelden die verwijzen naar de commedia dell'arte, het circus, het masker". Hij woont niet voor niets in de Ensor-stede!

We kregen een gewaardeerd overzicht met praktische illustratie, van hoe een grafisch werk tot stand komt en de historische evolutie (uiteeraard ook de papierproductie, boekdrukkunst en andere toepassingen). Meteen zaten we in een andere wereld. Terug naar de manuele vormgeving, tekenen, etsen, graveren. De technieken evolueerden in feite maar traag sedert 'onze voorouders' hun kunde illustreerden op grotwanden. Naast de traditionele Japanse houtsneden en kopergravures van Dürer, werden vóór- en nadien heel wat technieken ontwikkeld en verfijnd, en diverse materialen en werktuigen gebruikt. We leerden summier het verschil kennen tussen o.m. burijngravure, lijnsetsen, drogenaald-techniek; mezzotinten; hoog- of diepdruk; lithografie, enz. We kregen het te zien, mét uitleg, het materiaal, de werktuigen, de handelingen (bv. het uitsmeren van de drukinkt met tarlatan-doek, en het wegnemen met de handpalm, voor de juiste "toon" van de drukplaat). Heel artisaan en "van weleer", ook de samenstelling en geur van de drukinkt.

Dat laatste vindt men ook soms nog terug bij de fotografeurs, die, via fotografie (met kleureselectie), gegraveerde platen (clichés) vervaardigen, nodig voor topografische bedrukking (typo-, offset of heliografie). De oude grafiektechnieken zijn nog de basis. Actuele grafische bedrijven (Prepress) doen zowat alles: van ontwerp en vormgeving tot (proef)drukken. De hedendaagse technologieën, de informatisering, digitalisering, allerlei "programma's" vervangen heel wat persoonlijke conceptie en "kunnen". Vroeger waren er handgegraveerde punten en lijnen, later kwam de rastermethode, nu zijn het pixels die de "scherpte" van een (re)productie bepalen. De actuele artiest/vormgever zit, eens de fotoshoot gedaan, vóór zijn computerscherm en past aan, initieert een "sturing", of een of ander programma.

Dat er nog kunstzinnige ambachtslui bestaan, hebben we kunnen vaststellen en waarderen.

VERSLAG DAGUITSTAP 'FRANS-VLAANDEREN' (1 OKT. 2016)

door Marcel Leeuwerck met foto's van Etienne Pitteljon.

“Bamis!” Geen Oostendse stedeling kent dat nog, zelfs de gidsen van Lange Nelle niet.

Bij de boeren klinkt ‘Bamesse’ evenwel als een shock, want met (Sint-) Bavo-mis op 1 oktober trekken de pachters naar hun kasteelheer of andere grijpgrage landheer met hun zuurverdiende spaarcenten. Het weer verbetert meestal hun stemming niet; Bamisweer telt voor najaarsstorm en nijdige regen. De gidsen van Lange Nelle kenden die dag meer geluk, want ze gingen erop uit naar de ‘Schreve’ op kosten van hun kring. Het weer viel ook best mee, op een lavend avondvlaagje na. Het bestuur had een uitstekende gids weten te strikken met **collega Joris Van Im-schoot**. Als kind van de grensstreek – grensgevallen hebben altijd iets speciaals – bracht de gedreven man ons meteen naar ‘Toscane’.

Jawel, de gastvrije boerderij in de Moeren ademde die sfeer met haar witgekalkte muren en een ontbijt onder welige druivelaars, alles overgoten met milde najaarszon. Een hartelijke chocoladekoek gaf ons moed om even Houtem te bewandelen met een bezoekje aan de dorpskerk. Daar staat nu ook de predikstoel als een afgedankt meubel in een uithoek.

Van Houtem naar het nabije Hondshoote wipte de bus galant de ‘Schreve’ over en op het ruime marktplein van dit Frans-Vlaamse stadje stond de lokale gids ons op te wachten. Tijdens de middeleeuwen behoorde Hondshoote tot de negen ‘smalle’ steden van Vlaanderen en bloeide met de ‘saey’-nijverheid. De slanke toren - zijn aanblik deed duizelen – getuigt van die verloren welstand.

Helaas walsten ook hier beeldenstorm, oorlogen en revolutie over het oude Vlaamse erfgoed en verarmde daarmee ook het kerkinterieur.

Toch wist onze Franse gids nog uitbundig te vertellen en bijzonder bemoedigend klonk zijn verhaal van de geslaagde restauratie van enkele opvallende retabels. Na de rondgang bereikten we achteraan het rijke orgel en onze allround gids trakteerde het gezelschap meteen op een muzikale verrassing. Hij bespeelde het manuaal en beide klavieren; het pedaal eerst met een simpele melodie, maar hij versierde ze steeds ruimer tot alle registers opengingen en de hele kerk ervan dreunde. Het was letterlijk en figuurlijk het orgelpunt van de dag.

Met ons hart vol muziek stapten we gezwind de markt over en het restaurant binnen om ook onze Vlaamse magen iets te gunnen. De entree bezat Vlaams karakter met een paar schellen van d'hespe, opgediend door een kokette Française. Tussenin wilde het bestuur ook niet sparen op bier en wijn. Als hoofdschotel kwam een sneeuwwit vogeltje aangetrippeld in zijn pittige roomsaus. Bord en dekt werden deftig uitgelikt. Een noenetukje op de bus ware zalig geweest, maar Joris toonde zich onuitputtelijk welbespraakt over het landschap en de oude stad Cassel waar hij ons naartoe voerde. Met moeite afgestapt joeg hij ons 'zo haastig en zo lustig de berg' op tot we ademloos een adembenemend panorama bewonderden. Ook groetten we maarschalk Foch en een mooie molen. Dan trokken we onze remmen toe om af te dalen naar de Place du Général Vandamme. Napoleon loofde die brutale houwdegen als 'de duivel in persoon' maar verhief hem nooit tot maarschalk (te Vlaams wellicht?).

Geen pauze echter voor zulke bespiegelingen want de tijd drong om nog een flinke brok geschiedenis te gaan verteren in Noordpeene. In 1678 verloren de Hollands-Vlaamse legers er een veldslag waardoor Pietjelowitzje (Lodewijk XIV) de Franse Nederlanden veroverde en in 1713 definitief bij Frankrijk inlijfde via het verdrag van Utrecht.

Een enthousiaste dertiger heette ons welkom. Vol goede wil had hij de taal zijner vaders, het Nederlands, geleerd. Uit het boekje weliswaar, maar wie durft hem zijn uitspraak van onze taal kwalijk te nemen. Het 'Maison de la Bataille' mogen we tot voorbeeld stellen aan alle musea van dit type omwille van de nette doelmatigheid van de opstellingen en uitbeeldingen. Hier geen geest van "Vive la France jusqu'au Rhin" maar er heerst de serene visie op het verleden van de streek. Bezoekers met passie voor geschiedenis voelen er zich thuis.

Na deze onderdompeling in de historie wilde het vrijgevege bestuur ons nog op een toetje vergasten, een ommetje naar zee in Gravelines. De bus laveerde tussen de druppels door en wij vonden een pas netjes gewassen marktplein. Gidsen van Lange Nelle blijken niet bang van een extra wandelingetje en vergezelden Joris graag naar een goed onderhouden bastion uit de tijd van Vauban. Joris bood er ons een romantische blik over de monding van de Aa en de jachthaven. Zelf speelt hij voor schipper op jachten van rijkelui en hij liet zich even gaan over zeiltechnieken. Maar een café op de markt kreeg toch het laatste woord en we verzamelden er voor een gezellig onderonsje. De IT-car leverde ons wel op een fatsoenlijk uur af in de 'Stad aan zee' na een dag zonder Bamisweer. Weergoden bedankt en ook het bestuur van de kring. Etienne proposeerde langs zijn neus weg weer zo'n uitje volgend jaar. Iedereen knikte instemmend.

PRINTEN – PLOTTEN
KOPIEREN – DIGITALISEREN
INBINDEN – LAMINEREN
KANTOORARTIKELEN
STEMPELS – GRAVEERPLATEN

REPRODUX

Heilig Hartlaan 13
 8400 OOSTENDE
 Tel. 059/70.16.12
 Fax 059/80.66.57
 e-mail: reprodux@telenet.be
www.reprodux.be

Azuriet Reizen

Uw Reis. Onze Passie.

AZURIET OOSTENDE
KASTANJELAAN 3
8400 OOSTENDE
059 51 49 51
<http://www.azuriet.be>

*U kan bij ons terecht voor zowel
 pakketreizen als al uw à la carte
 aanvragen !*

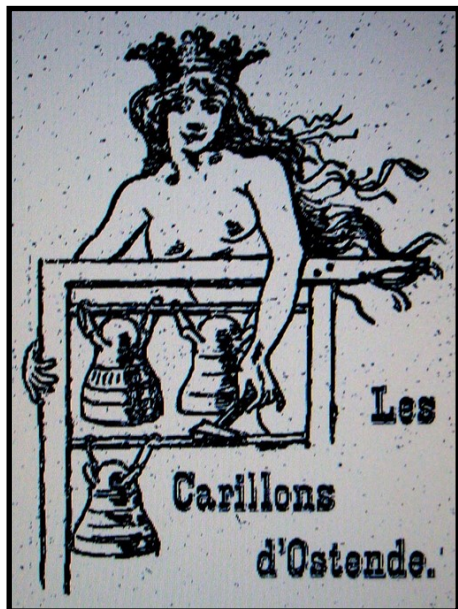

In 1629 bouwt men aan de zuidkant van de stad ongeveer op de plaats van het huidige Wapenplein een nieuw stadhuis (*het vierde*).

In 1653 besloot de gemeenteraad, die niet wou onderdoen voor de andere grotere steden, over te gaan tot het plaatsen van een carillon van 28 klokken. (1)

De kosten werden grotendeels gefinancierd door de taksen die werden gelegd op de kapervaart.

De klokken van de beiaard werden besteld en geleverd maar na enkele twijfelachtige séances kwam men snel tot de bevinding dat er 14 klokken vals klonken.

Het getjingeltjangel dat galmde over het Wapenplein klonk onbekend in de oren van de wandelaars en in plaats van bekende deuntjes te aanhoren leek het meer op een kakafonie van klanken die de wenkbrauwen bij de brave stedelingen deed fronsen.

Bleek dat verschillende voorwaarden niet gevolgd waren bij het gietproces der klokken zodat ze dus zeer moeilijk te stemmen waren. Natuurlijk volgde een oeverloze discussie tussen stadsfunctionarissen, de gieters-aannemers en carillonspelers die van heinde en verre hier hun mening en wijsheid kwamen verkondigen. De zaak der slechte klokken sleepte enkele decennia aan zodat ten einde raad in juli 1655 Lievin van Larebeke met twee klokkenspelers van Gent de zaak probeerde op te lossen. Later kwam nog een zekere Blanpain, befaamd klokkengieter uit St.-Omaars en klokkenspelers uit Ieper en uit Amsterdam hun woordje plaatsen. De klokken werden toen aangevuld om toch het klokkenspel enige

klankkleur te geven. In totaal was het aantal klokken nu gestegen tot 35. Uiteindelijk kwam het er ook op neer dat de klokkenspelers veel moeite ondervonden om de carillon te bespelen zodat verschillende carillonneurs korte tijd na elkaar de dienst uitmaakten en er tenslotte de brui aan gaven. In 11 jaar waren er 5 beiaardiers.

Na de miserie met de klokkenspelers begonnen vanaf 1673 enkele klokken verstek te geven en toen er een paar uit de toren naar beneden stortten, besloot het schepencollege een nieuwe carillon te bestellen.

In een proces-verbaal van 7 juli 1673 lezen we daarover:

“Alzoo er diversche clocken van den beyaert gevallen zijn en eenige nog bedreigen te vallen tot groote prejudicie en pericle, wierd besloten te committeren d'heer burgemeester Decio (7) om te zien wat men diens wegens best zoude doen om te bekommen eenen nieuwen beyaert voor den ouden”.

Zo gezegd zo gedaan. De oude carillon werd in 1674 uitgehaald; in totaal werden 32 klokken per schip naar Amsterdam afgevoerd. De drie grootste werden behouden.

Nog datzelfde jaar sloot de Oostendse burgemeester Diego Decio een akkoord met een Amsterdamse klokkengieter voor het leveren van 32 nieuwe klokken voor de nieuwe beiaard. (2)

In juli 1675 was alles geplaatst. Het bespelen moet geen problemen hebben opgeleverd want volgens de statistieken bleven de carillonneurs nu allen geruime tijd in dienst.

In 1706 werd de stad beschoten door de Engelsen. Het stadhuis en de toren werd met de grond gelijk gemaakt en het klokkenspel deels door de ontstane brand vernield. Al de 18de augustus van datzelfde jaar vond er een aanbesteding plaats voor de heropbouw van het vijfde stadhuis en enige weken later legde toenmalig burgemeester Bauwens de eerste steen. Opmerkenswaardig hoe snel de administratie toen wel kon werken. De 16de mei 1711 werd het gebouw betrokken. Een paar maanden later op 10 juli werd een akkoord gemaakt voor het leveren van een nieuw carillon bestaande uit 28 klokken met kostprijs 32.152,37 fr. In die tijd een respectabel bedrag. Enkele maanden later op 25 december 1711 werd deze carillon ingehuldigd. (3)

De perikelen met de vorige beiaard was men nog niet vergeten en de technische keuring van de klokken was zeer lovend. Frans Vanchelet, eerder beiaardier in Nieuwpoort, werd als klokkenspeeler aangeworven. Eens in dienst vroeg hij 5 basklokken als supplement bij; dat werd toegestaan. Ze werden geplaatst in 1722.

In 1744 uit vrees voor een nieuwe beschieting werden de klokken uit de toren gehaald en onder de grond gestopt op het marktplein. Een jaar later, toen het gevaar geweken was, werden ze terug op hun plaats gehangen.

De carillon beierde er lustig op los, alle problemen waren van de baan.

Na de Franse Revolutie (periode 1789-1799) die ook zijn weerslag kende in Europa, werden later in de eerste helft van de 19de eeuw, enkele grote klokken van de beiaard uitgeleend aan de plaatselijke kerken die hun eigen klokken kwijtspeelden tijdens de naschokken van deze revolutie. Op halve kracht bleef de beiaard nog actief.

In 1854 werden de klokken een tweede keer uit de toren gehaald omdat de toren tekenen van verval begon te vertonen. Na de herstelling van de toren in 1864 werden ze teruggeplaatst.

In een lokale krant verscheen in 1894 een niet mis te verstaan artikel waarin men de uitgeleende klokken ter sprake bracht:

" L'administration communale à l'intention de restaurer la tour actuelle qui se trouve à la droite de notre hôtel communal et de la surmonter d'un campanile ou elle rétablira l'ancien carillon dont les cloches sont dispersées dans plusieurs églises,..."

Daarop gaat men in 1895 over tot een grondige vernieuwing en heropbouw van het klokkenspel. De Gente-naars, beiaardier Jef Denijn en horlogemaker Désire Somers worden met de opdracht belast. (4)

Op zondag 12 januari 1896 greep onder ruime belangstelling de eerste uitvoering plaats op de markt.

De commentaar in de *Le Carillon* van 15 januari 1896 was weinig flaterend:

“Hommes et femmes, vieillards et enfants, militaires et bonnes d'enfants, tous et toutes étaient là, le nez en l'air, contemplant la tour et ses échafaudages.”

Maar...

“En revanche, daignent ses oreilles accepter mes condoléances. Elles ont du souffrir, par instants, les pauvres ! En effet, le jeu des cloches renferme quelques specimens en rupture de justesse.”

De Duinengalm was ook niet opgezet met het klokkenspel:

“...voor wat het beiaardspel zelf, of liever wat de welluidendheid of harmonie der toonen aangaat, dit laat vrij nogal te wenschen, bijzonder voor 't uitvoeren van zekere liederen, bij voorbeeld ons nationaal lied dat, na eenige muziekmaten er maar heel weinig meer op trok; evenzo was het voor nog verscheidenen ander liederen. Dit zeggen wij hier om de waarheidswille en geenszins om het stadsbestier of wie te hekelen; het zijn immers, behalve zeven, al klokken van 't oud wekkerspel.”

Na grondig onderzoek bleken zeven klokken geen voldoening te geven en ze werden na korte tijd vervangen.

In 1895 begon men een installatie te plaatsen die het mogelijk maakte om automatisch het uur te slaan met de carillon en de 80 hamers aan te passen aan deze vereisten. In 1896 werd deze ingreep voltooid.

Maar de carillon was niet volledig daar er nog 4 klokken te kort waren: een klok die geschonken werd aan de Capucijnenkerk, twee aan de kerk van het Hazegras en een andere klok diende als politieklok.

Daarom werden nog klokken bijgeplaatst om de carillon aan te passen aan de hedendaagse muzikale evolutie zodat in 1914 het aantal klokken tot 40 gestegen was.

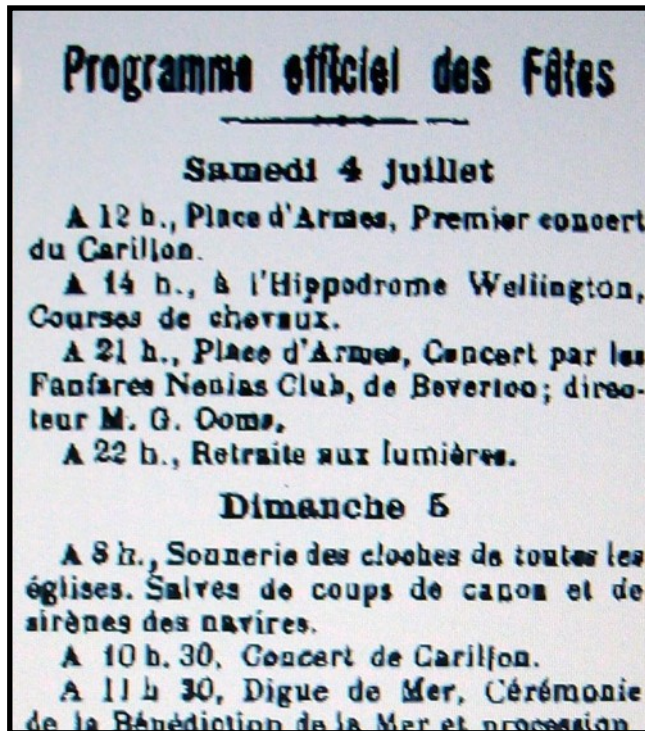
De oorlog kwam en de beiaard werd ontmanteld door de Duitse bezetter tussen 22 januari 1918 en 3 februari 1918 en uiteindelijk belandde alles in de smeltovens van Krupp.

Na de oorlog werden in juni 1922 stappen gezet om nieuwe kerkklokken en een nieuwe beiaard te installeren.

Het schepencollege nam ditmaal contact op met Belgische klokkengieters.

Na afstand te hebben gedaan van de oorlogsschade werd tot een openbare aanbesteding overgegaan voor klokken der lokale kerken en veertig beiaardklokken.

Er waren twee deelnemers aan de inschrijving: Michaux uit Leuven en Slegers-Causard uit Tellin (prov. Luxemburg) die het laagste bod indiende van 235.516 fr. Het werk werd hem toegewezen in de zitting van de gemeenteraad van 14 april 1923.

In april 1925 werden de klokken geleverd en geplaatst. (5)

Maar Jef Denijn weigerde de beiaard te bespelen omdat enkele klokken vals klonken.

Aan een plaatselijke krant verklaarde hij dat de klokken getest werden zelfs tot viermaal toe, maar hij was helemaal niet zeker dat ze wel deugdelijk verklaard werden! Toch gingen de inhuldigingsfeesten door want op zaterdag 4 juli 1925 om 12 uur werd het eerste beiaardconcert gegeven.

Een tweede concert volgde de zondag daarop ter gelegenheid van de zeewijding.

Het hoeft geen verder betoog dat deze beiaard over de hele lijn een mislukking was, waarbij de slecht gestemde klokken de spits afbeten. Blijkt dat de verdienste van de klokkengieterij Slegers-Causard uit Tellin eerder lag op het vlak van het groot aantal voortgebrachte kerkklokken. Zo zijn er door deze gieterij weinig beiaardklokken gegoten.

Zelfs de rammel (= mechanisch klokkenspel) en het uurwerk functioneerden niet naar behoren, men signaleerde:

" Il lui arrive de sonner midi à quatorze heures. Parfois, il égrène d'un rythme lent de marche funèbre les airs de son tambour.

D'autrefois, il déroule du Peter Benoit sur une cadence de fox-trot. C'est extrêmement divertissant. "

Het probleem der vals klinkende klokken bleef verder woekeren en men stelde vast dat er minstens vijf klokken vals klonken.

"Le Carillon" van december 1925 is niet mals in zijn beoordeling:

"Une obsédante cacophonie campanaire" - "Les concerts de carillon sont inaudibles" -

"un carillonage infernal" - "...des que les premiers sons du carillon se font entendre, portes et fenêtres fermes"

Zelfs het uurwerk op de toren werkte niet naar behoren.

En 10-tal jaar later, in 1936 was men meer gematigd of berustend geworden, mogelijks werden de galmgaten minder geopend: *"...onzen beiaard waarvan de welluidende tonen ons zoo dikwijls overstelpen, dank zij het talent van meester Chapel schijnt van tijd tot tijd niet in orde te zijn. Immers wanneer het één uur zou moeten slaan hooren wij dikwijls een heel ander uur aankondigen en van tijd tot tijd wordt een lied gespeeld, terwijl het dan weer ontbreekt."*

Ondanks alles waren er in Oostende nog liefhebbers van goed beiaardspel want in de Gazet van Oostende lezen we op 3 juli 1936 dat de V.T.B. een reis per autocar inricht naar ...Brugge om op 11 juli een groot beiaardconcert bij te wonen.

In 1938 was nog meer miserie op til: *“Grote stukken plaaster brokkelen af van het torentje van den beiaard. Deze stukken vallen niet alleen op straat maar ook door de glazen daken van de belendende huizen. Herstellingen zijn broodnoodig.”*

Zo kabbelde de beiaard verder tot het uitbreken van de oorlog.

Op 28 mei 1940 werd het stadhuis op het Wapenplein door bommen en een daaropvolgende brand verwoest. Daarmee gingen ook de toren en de beiaard verloren, maar meteen was ook het probleem met de beiaard opgelost.

Een nieuw stadhuis werd gebouwd maar het duurde tot juli 1965 vooraleer een nieuwe beiaard met 49 klokken door de firma Paccard uit Annecy (Fr) werd geleverd. (6) De klokken werden opgehangen in de klokkenkamer van het toenmalige Feest- en Cultuurpaleis op het Wapenplein.

De beiaard werd bespeeld door Ephrem Delmotte tot 1997 en vanaf dan door Jean-Pierre Hautekiet.

Noten

- (1) De eerste beiaard, “Van Larebeke”-beiaard
- (2) De tweede beiaard, “Hemony”-beiaard
- (3) De derde beiaard, “Witlockx”-beiaard
- (4) De vierde beiaard, “Witlockx-Causard”-beiaard
- (5) De vijfde beiaard, “Slegers-Causard”-beiaard
- (6) De zesde beiaard, “Paccard”-beiaard
- (7) Diego Decio burgemeester in Oostende, (29.09.1655 - 30.09.1657 // 20.09.1660 - 14.10.1664 // 12.10.1670 - 22.02.1674)

Bronnen

- Stadsrekening 1706-1707
- l'Echo d'Ostende, september 1894.
- De Duinengalm, januari 1896
- Le Carillon, januari 1896
- De Zeewacht, 20 maart-1920 / 14 april 1920
- Le Carillon, 1 juli 1925
- l'Echo d'Ostende, juli 1925
- Le Carillon, 12 december 1925
- De Gazet van Oostende, juli 1936
- De Duinengalm, oktober 1936
- De Duinengalm, februari 1938
- Vlaamse Beiaardvereniging Brugge (Magazine): artikel van J.P. Hautekiet
- <http://www.paccard.com>

Jean-Pierre Hautekiet bespeelt de beiaard (22 maart 2005)
Beeldbank Oostende

Oostendse beiaardtoren
hoek Wapenplein (foto D. Beirens)

SLAVENSCHEPEN IN DE STEDE OOSTENDE

Marcel Leeuwerck

De eeuwenlange brutale trafiek in zwarte slaven kleeft voor altijd als een schande op onze Westerse ‘beschaving’. Men schat toch dat de Europese Compagnie 9 tot 12 miljoen zwarten ont-heemde en naar Amerika verscheepte. Die vage berekening verraadt meteen het misprijzen voor deze menselijke ‘koopwaar’. Die tragiek duurde van halfweg de vijftiende tot ver in de negentien-de eeuw en onze moderne ‘verlichte’ mens mist de verbeelding om zich de verschrikkelijke toe-standen van de slavernij voor te stellen. Daarin was ‘de ene mens eigendom van een andere mens’ en de ‘eigenaar’ mocht dus ongeremd zijn ‘bezit’ gebruiken en vooral misbruiken. Een slaaf bleef een soort levende machine die men naar willekeur mocht verhandelen en afranselen tot zijn dood of (zeldzame) vrijmaking/emancipatie. Vooral bij de Romeinen kenden de slaven een ellendig lot.

Dergelijke maatschappelijke wanverhouding past in het geheel niet binnen de christelijke moraal, maar sommige bijbelvaste theologen vonden toch een vergoelijking in het smeūige avontuur van aartsvader Noach. Die overleefde met succes de zondvloed en begon daarop de wijnstok te plan-ten zonder besef van de benevelende bijwerkingen van gegist druivensap. Hij lag alzo, totaal ver-rast, poedelnaakt onder zijn tent de eerste historische roes uit te slapen. Zijn jongste zoon Cham spotte daar zeer oneerbiedig mee tot ergernis van beide oudere broers Sem en Japhet. Die bedek-ten meteen zedig de schaamte van hun vader Noach. Toen die ontwaakte met een Bijbelse kater, vervloekte hij grondig Cham ... “Hij weze voor altijd de slaaf van zijn broers ...”. Sedertdien vin-den veel Semieten (in het Midden-Oosten) en Europeanen (zogezegd afstammelingen van Japhet) het billijk om de Afrikaanse volkeren (van Cham) tot slavernij te bestemmen.

Ook de Nederlandse West-Indische Compagnie (WIC) ontstond speciaal voor deze ontierende ‘negatie’ in 1621 en bracht mettertijd veel dubieuze rijkdom naar Amsterdam. In die periode lag de Oostendse haven geblokkeerd onder Spaans en nadien Oostenrijks bewind en onze schepen konden niet uitvaren, tenzij om te gaan kaapvaren. Alleen een korte tijd na 1721 was een veelbe-lovende Oostendse Compagnie actief en de stad leefde weer wat op. Maar de handel richtte zich bij voorkeur op het Verre Oosten. Zouden onze voorouders ook slavenhandel hebben bedreven? Zeker wel, in die tijd zag niemand graten in dergelijke commercie, want ze bracht veel geld op. Maar pas vanaf laat in de achttiende eeuw en voor korte tijd. De Franse Revolutie en de oorlogen van Napoleon onderbraken die activiteit. Zo valt die periode tussen de plooiën van de geschiede-nis.

De Oostendenaars merkten er trouwens niets van; die zwarte sukkelaars kwamen hier niet aan land. Ze beleefden hun ellendige reis in de zuidelijke flank van de beruchte ‘driehoek’. De drie-masters van de WIC verlieten Europa beladen met allerlei ‘ruilwaar’ waarop de inlandse hoofden verlekkerd waren en waartegen ze zonder enig bezwaar hun rasgenoten graag verkwanselden. Die lading of ‘cagasoen’ omvatte de meest verscheiden en bizarre stukken; voor de helft textiel o.a. schaamschortjes in katoen. Het slaventransport mocht dan wel onmenselijk wreed verlopen, de zedigheid wilde men in elk geval ontzien om toch in Brazilië niet aan te komen met helemaal blo-te menselijke koopwaar.

Verder namen de kapiteins nog nuttig materiaal mee, namelijk messen en bijlen, geweren en pistolen met een voorraad buskruit; ook alcoholische dranken en veel snuisterijen zoals spiegel-tjes en glaskralen, want daar bleken stamhoofden verzot op. Gegalonneerde jassen en hoeden wa-ren in trek als prestigeoutfit. Broeken wat minder, want in dat evenaarsklimaat hield men het on-derlijf liever vrij van knellende kledij.

Ze waren immers ook niet bang om te gaan kaapvaren. Zo bevonden zich wellicht ook Oostendenaars tussen de 43-koppige bemanning van het 'Hof van Zeelandt' bij zijn reis van 1732 tot 1734 langs Afrika en Amerika. Het boordjournaal van deze driemaster berust in de bibliotheek van de Universiteit Gent en beschrijft zijn bewogen omloop in bijzonderheden dag na dag. Alle gegevens van navigatie (windrichting, zeilbezetting) staan vermeld, maar in de marge lezen we ook iets over de handel. Het schip vertrok uit Vlissingen op 24 juni 1732 voor een 'driehoek'. We wensen voor de lezers van het gidsenblad niet alle aanlegplaatsen e.a. op te sommen; belangstellenden kunnen de details nalezen in mijn hoofdbron, de **bijdrage van R. Van Belle in het tijdschrift 'Biekorf', jg. 107, afl. 3 van september 2007. Daarin citeert de auteur getrouw het historische boordjournaal.** Resumeren we even de perikelen van het slavenschip.

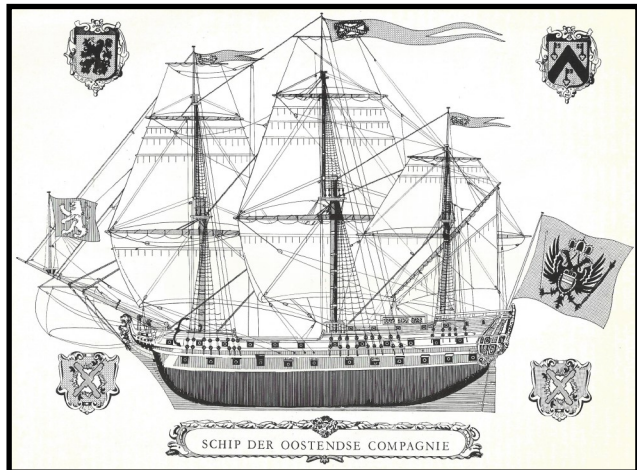
Met enkele omwegen passeerden de bemanningsleden op 13 september de linie/evenaer en bereikten de kust van Angola, maar daar viel geen negotie te doen want geen slaven te koop. Ze voeren dan bijna twee maanden heen en weer maar botsten overal op concurrenten Engelsen en vooral Portugezen. Die laatsten zagen die Hollanders niet graag en joegen ze weg met een paar kanonsalvo's. Pas op 10 december kocht kapitein De Moor de eerste zeven slaven. Pas op 16 december hoopten ze bij Kaap Cabinda op betere 'negotie' en bouwden ze alvast aan wal een primitief pakhuis of 'losie' voor de opslag van de ruilwaar. 's Anderendaags ging de kapitein onderhandelen met de inlandse koning en betaalde alvast allerlei kosten, de 'constume' of marktrechten, royalties voor de koning en ontelbare fooien en geschenken aan tussenpersonen, tolken enz. Ook vielen cadeautjes uit te delen aan de vrouw van de koning, aan het dorpshoofd en vele anderen. Niemand weigerde. De aanvoer van 'menselijke waar' vorderde nu vlot, vooral na het vertrek van de concurrenten die daar al vier maanden lagen. Die voerden ieder zo'n 200 à 300 slaven naar hun afzetgebieden overzee. Dagelijks klommen nu 2 à 9 zwarten aan boord van het 'Hof van Zeelandt'. Diens boordjournaal detailleert de aankoopprijs in stuks ruilwaar. Als voorbeeld sommen we even de waarde in nature op van een slaaf nr. 311, een man: twee vaatjes buskruit, één snaphaan/silexgeweer, twee stuks blauw textiel (zogenaamd Guinees), tien bekkens, twee limjassen (blauwe stof met witte stippen), één groot en één fijn glas en nog meer soorten textiel, alles omgerekend naar een toen gangbare waardemeter = 24 peso's.

Andere slaven gingen van de hand tegen evenredige assortimenten naargelang de fysieke conditie; een man tegen 19 à 24 peso's en een vrouw tegen 16 tot 20 peso's. Een jongen bleek 10 tot 13 peso's waard en een meisje iets meer, van 13 tot 16 peso's. Na een kleine vier maanden was de vracht binnen, 318 zwarten van wie ruim de helft (186) mannen waren. Eens sprongen vijf zwarte vrouwen overboord, maar de matrozen visten er vier weer op. De vijfde werd slachtoffer van de haaien. Alle slaven lagen dicht opeen gestouwd. Sommige afbeeldingen tonen cynisch hoe onmenselijk dit gebeurde. Eindelijk vertrokken ze op één april richting Amerika, maar alles viel tegen: windstilte, tegenwind en stormen. Veel slaven stierven, het logboek vermeldt: " ... de slaven vielen zeer af ...". Op 29 april lagen ze nog op de rede van Sao Tomé en pas op 25 juni zagen ze het eiland St.-Christoffels in de Antillen, precies een vol jaar na het afmeren in Vlissingen. De sfeer aan boord bleek trouwens weinig opwekkend en er deserteerden van dan af voortdurend matrozen tot maar de helft overbleef. Op de monsterrol staat dikwijls naast de naam een galg getekend. Zouden er ook Oostendenaars aan de grote ra zijn opgehangen?

Ten slotte ankerden ze bij Curaçao op drie augustus en 'verluchtten' er de resterende slaven. Er waren er immers op zee 50 (= 17%) gestorven, meer dan het gemiddelde verlies van 12%. Ook van de blanke bemanning kenden er zes een waardig zeemansgraf. Nu kon de verkoop beginnen. Eerst wisselde een lot van tien slaven van eigenaar voor 510 peso's. De massa ging via een venditie per opbod van de hand aan de firma Juan Schuermans tegen een globale som van 18.710 peso's of gemiddeld 70 peso's per hoofd. Daarmee betaalde de kapitein een volle retourvracht van tabak, suiker, geconfijte gember en heel wat katoen, kortom allemaal lekkernijen en goederen uit de tropen waarvoor de welgestelde bewoners van de kille Lage Landen gul wilden betalen.

Eindelijk op zes januari 1734 gooide de bemanning de trossen los om de derde zijde van de be-ruchte driehoek te bezeilen, maar tijdens die overtocht sloeg alles tegen: meermaals een tropische storm en lekken in het ruim. De boeg dreigde zelfs uiteen te vallen en men moest daarom lange tijd aangelegd blijven voor een opknapbeurt bij het eiland Sint-Thomas. De fokkemast was losge-raakte, bouten hadden het begeven. Pas op 17 maart bleek het schip weer voldoende zeewaardig voor de oversteek van de ‘Atlantiek’. Dolgelukkig mocht de bemanning eindelijk weer aanmeren op 7 mei 1734 in Vlissingen na een reis van ruim 22 maanden. Het ‘Hof van Zeelandt’ verdiende een opknapbeurt. Het schip liep van stapel in 1725 en bleef in de vaart tot 1748. Het ondernam in totaal negen reizen naar de Caraïben. Voor de resterende Oostendenaars zat de karwei er eindelijk op en ze trokken goedgezind huiswaarts met hun gage en een welgevulde plunjezak. Daarin stak wellicht een zakje ‘scheefgeslagen’ suiker voor het gezin, maar zeker enkele gesmokkelde flessen rum uit Curaçao, angstvallig verscholen tussen stinkend wasgoed. Een welkomstfeestje was im-mers aan de orde.

Helaas, er lag slecht nieuws klaar. De nog jonge Oostendse Compagnie was opgeheven in 1731. Ze bestond amper sinds 1722 en was gesticht op initiatief van Brusselse financiers onder bescherming van wijlen Keizer Karel VI. Nu regeerde zijn dochter Maria-Theresia, zeer tegen de zin van de Europese vorsten. Die diepten uit de oernevelen van onze pre-historie de stokoude ‘Salische’ wet op en die voorzag de troon uitsluitend voor mannen. Met dit voorwendsel wilden ze maar al te graag weer eens oorlog voeren tegen de Habsburgers en daarmee begon de Oosten-rijkse Successieoorlog. De Nederlandse Re-publiek moest ook meevechten, maar die zakelijke Hollanders gooiden het op een akkoordje met Maria Theresia. Ze gunden haar graag de keizerskroon maar vroegen wel om een compensatie: de afschaffing van die vervelende concurrent, de Oostendse Compagnie. Maria-Theresia gaf welwil-lend toe want dat leverde een vijand minder op voor haar. Oostende betaalde daarmee het gelag en verviel opnieuw tot kleine haven. De Oostendenaars sjoemeldelen wel nog een tiental jaren door tot ook alle handel was uitgedoofd. De financiers van de voormalige Oostendse Compagnie had-den ondertussen wel hun schaapjes op het droge en zinden sluw op een uitweg. Vader Charles de Proli stichtte met zoon Pierre weldra een nieuwe vennootschap, de Aziatische Compagnie, die voorlopig vanuit Italië opereerde maar al vlug weer vanuit Oostende handelde. De nieuwe com-pagnie schrok er niet voor terug om slavenhandel te bedrijven. Vooral tijdens de jaren 1781-1783 was ze hierin actief. De moderne ideeën van de Verlichting begonnen evenwel in die tijd door te dringen en veroordeelden die onmenselijke praktijk. Het was echter de dreiging van een nieuwe oorlog, alweer Bourbon tegen Habsburg, die de nieuwe compagnie naar het failliet dreef.

Uit: Max Servais, De Oostendse Comp., 1962

Andere zakenlui zagen ook wel brood in de lucratieve ‘handel in ebbenhout’ en lieten zich onge-geneerd als ‘négriers’ betitelen. Zo reedde de rijke bankiersfamilie Romberg uit Brussel in 1780 vanuit Oostende het eerste slavenschip de ‘Marie-Antoinette’ goed voor transport van 290 zwarte slaven. Vanaf 1782 hielden ze vanuit Oostende tien slavenschepen in de vaart. Met de hulp van de bankiers J.J. Chapel en A. de Walckiers kon Romberg in 1783 van start gaan met een groot-schalige verhandeling van slaven. Daarvoor sloeg hij Vlaams textiel in en ook koper uit Dinant en Luikse wapens als ruilmiddelen. De zaken floreerden en hij beschikte ten slotte over een vloot van meer dan 100 schepen waarvan 94 met Oostende als thuishaven. Die voorliefde van onze stad zal wel zakelijk berekend zijn. Misschien werkte de Oostendse vlag als een voortijdige ‘pavillon de (com)plaisance’ net zoals vandaag de grote rederijen hun schepen laten varen onder de vlag van Panama of Liberia.

Adrien Ange de Walckiers (1721-1799) was vennoot van Romberg in een Gents textielbedrijf en interesseerde zich meteen ook voor slavenverkeer op West-Afrika. Rond 1785-1790 trad Auguste Wieland op als reder in Oostende en bereikte er het ambt van burgemeester dankzij zijn fortuin uit 'la traite' en dat na de annexatie door Frankrijk. De revolutionaire 'Déclaration des droits de l'homme' veranderde niets aan de trieste toestand van de zwarte slaven in de kolonies. Ook Napoleon liet liever alles bij het oude. Zo bleef Auguste gemeenteraadslid en plaatsvervangend lid van het Nationaal Congres. Nog andere reders waren bij ons bekend om hun aandeel bij de slavenhandel. Die onmenselijke hoogmoed van blank tegenover zwart begon met de politieke en geestelijke omwentelingen Europa's nieuwe middenklasse diep te beroeren en het Engelse parlement verbood de slavenhandel reeds in 1807, tien jaar later gevolgd door Frankrijk, Spanje en Portugal. Al die landen behielden wel de slavernij in hun West-Indische kolonies, zelfs tot ruim halfweg de negentiende eeuw. Het jonge Koninkrijk der Nederlanden schafte de slavenhandel af in 1816 maar de slavernij in zijn kolonies pas in 1863. De bevrijde slaven moesten daarna toch nog tien jaar blijven werken op hun plantage, wel tegen een karig loon. Pas tegen 1873 kwamen ze helemaal vrij. In de Verenigde Staten bleven slaven onmisbaar in de katoenplantages van het Zuiden. Het boek 'Uncle Tom's Cabin' van Harriet Beecher Stowe ontroerde diep de natie en de abolitionisten wonnen het pleit met Abraham Lincoln. Het land moest echter eerst een bloedige burgeroorlog doorstaan vooraleer de slaven overal hun vrijheid kregen. Tegen de clandestiene zeeverkeer ondernam Engeland een maritieme kruistocht en onze 'schrandere' koning Leopold II vond hierin een kans om met zijn diplomatiek talent de A.I.A (Association Internationale Afrikane) toegewezen te krijgen en te slagen in zijn gecontesteerde Kongopolitiek. Er bleek immers niet alleen op zee actie nodig maar ook in het tropische binnenland tegen de Arabische slavenhandelaars. Dat hij daarmee een fortuin vergaarde is een andere kant van het verhaal.

Toen Brazilië in 1888 eindelijk als laatste de slavernij afschafte, behoorde die ellendige praktijk in een groot deel van de wereld tot het verleden. Spijtig genoeg tiert ze nog welig voort in Afrika en in het Midden-Oosten. Er steken nog steeds scheepjes met 'ebbenhout' de Rode Zee over ter verjonging van de harems van de oliesjeiks. De Oostendenaars boemelden er ondertussen lustig op los in hun 'belle époque' dankzij het fortuin van Leopold en de voormalige slavenscheperen lagen vergeten achter verre horizons. Maar ook die 'goeie ouwe tijd' ging al 'vorüber und vorbei' en twee wereldoorlogen lieten in Oostende veel puin na. Alleen twee welgedane zwarte slavinnen staan vereenzaamd te mijmeren in de schaduw van de oude watertoren. Ze torsten ooit de kornis van een luxehotel op de zeedijk en getuigen van de wreedheden en ijdelheden van deze wereld.

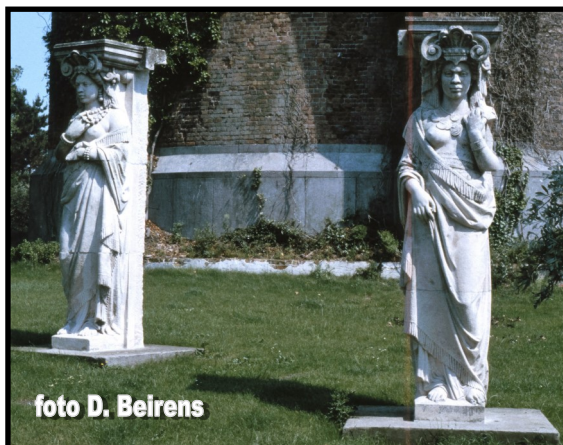
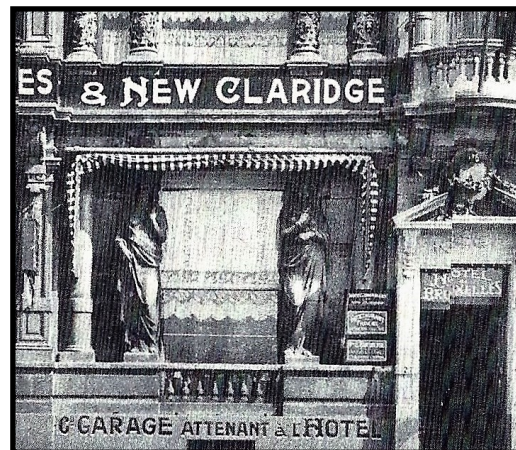

foto D. Beirens

Het Grand Hotel de Bruxelles & New Claridge werd in het interbellum uitgebaat door E. Bloedberge. Dit hotel was gelegen aan de Zeedijk (Alb. I-prom.) nr. 27. Het gebouw werd opgetrokken in 1879 en kreeg de naam Villa Doris. De eerste eigenaar was dhr. Duclos-De Knuydt, toen ook Consul van Brazilië in Oostende. Het gebouw werd na WOII gesloopt en op die plaats verrees residentie Mar del Plata. De kariatiden - rechts onderaan de twee waarnaar verwezen wordt - zijn van de hand van de Brugse beeldhouwer Hendrik Pickery (1828-1894). Ze werden in 1988 'teruggevonden' en door de Stedelijke Diensten gerestaureerd en aan de (oude) watertoren gezet.

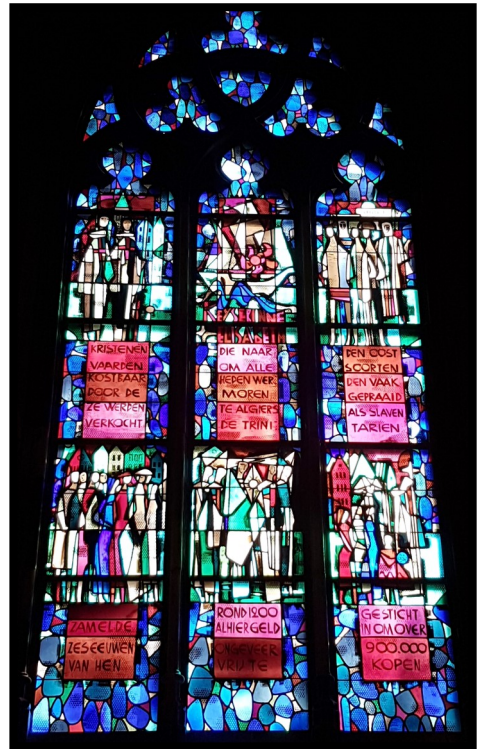
Bron: André Van Caillie, Oud in Oostende in Beeld 4, 1989, fotoblz. 103 & 104

Aanvulling 1 redactie: GLASRAAM

Een verwijzing naar een ander soort 'slaven' vinden we op een glasraam in de St.-Petrus- & Pauluskerk. De glasramen in de kerk zelf, zijn niet de oorspronkelijke maar werden na WOII ontworpen en vervaardigd door glazenier Michel Martens uit Varsenare. In de zuidelijke kruisbeuk (richting Hazegras), links en rechts van de zijingang, geven de glasramen historische gebeurtenissen uit Oostende weer. Links zie je de **'Vrijkoop van 900.000 gevangenen Oost-Indiëvaarders door de Trinitariërs'**. Dat was een kloosterorde der Heilige Drievuldigheid, in 1198 gesticht door Johannes de Martha en Felix de Valois met als doel christenslaven vrij te kopen. (Bron: St.-Petrus- & Pauluskerk Oostende, Schnell, gids nr. 2398, 1999, blz. 14)

De tekst op het glasraam luidt:

Kristenen die naar den oost
vaarden om alle soorten
kostbaarheden werden vaak
door de Moren gepraaid,
ze werden te Algiers als **slaven**
verkocht. De Trinitariërs
rond 1200 gesticht
zamelde (sic) alhier geld in om over
zes eeuwen ongeveer 900.000
van hen vrij te kopen.

MORDAN

NATUURVLEES DOBBELAERE
Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.
Ook op zaterdag. Zondag gesloten

BIO SHOP

*De Natuurlijkste
zaak van de kust!*

**GREEN
SLEEP**

100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Green Sleep

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

**Aanvulling 2 redactie :
een tijdsdocument met voer voor discussie in het koloniaal debat.**

Uit: De Nieuwe Belgische Illustratie, zondagsblad voor het Vlaamse volk, uitgever Charles Jacobs, Antwerpen, jaargang 6, 1889/90, Nr. 38, blz. 446-447

De Slavenhandel en de paters van Afrika (fragment)

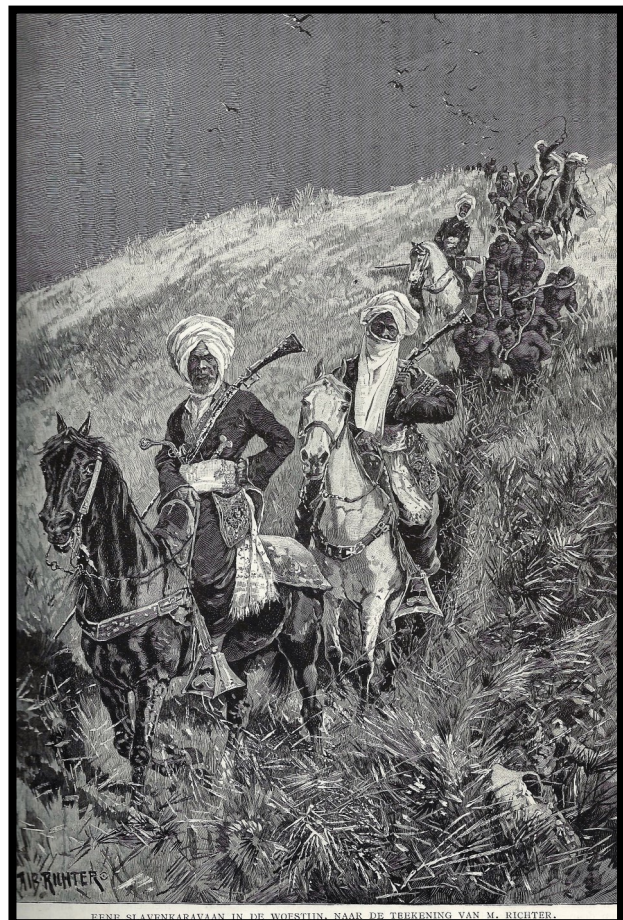
(...) De vreedzame negerdorpen van het binnenland worden plotseling, gedurende den nacht, door de woeste muzelmannen ingesloten. Bijna nooit verdedigen zich de negers, wijl zij zonder vurrwapenen zijn; degenen, die zich trachten te verweren, worden weldra gedood door deze lieden, die tot de tanden gewapend zijn. De ongelukkigen vluchten in de duisternis, maar al die worden gevat, worden onmiddellijk geketend, en mannen, vrouwen, kinderen naar eene markt van het binnenland gevoerd. De kinderen, zwak als zij zijn, maken altijd het meerendeel der gevangenen uit. Tomboektoe is eene der hoofdmakten; de gevangenen worden daarheen gebracht uit landen, die zestig, tachtig, ja honderd dagreizen ervan verwijderd zijn. Dan begint voor hen eene reeks van onuitsprekelijke ellenden. Al die slaven reizen te voet; de sterkste mannen, van welke men opstand vreest, boeit men de handen en soms de voeten, zoodat het gaan hun eene marteling wordt, verbonden zijnde door verdeelde gaffels, die zij om den hals dragen.

De tocht duurt den geheelen dag voort. Des avonds, als er halt gehouden wordt om rust te nemen, wordt aan de gevangenen een handvol gerst of droge sorgo uitgedeeld. Dit is hun eenig voedsel. Den volgenden dag gaat men verder. Maar reeds in de eerste dagen is een aantal hunner door vermoeienis, lijden en ontbering geheel verzwakt. Het eerst bezwijken de vrouwen. Ten Einde die rampzalige menschelijke kudde schrik in te boezemen, naderen de geleiders die, welke het meest uitgeput schijnen, gewapend met een zwaren knuppel, om het kruit uit te sparen. Een vreeselijke slag wordt den ongelukkigen in den hals toegebracht; zij slaken een kreet, storten neer en wentelen zich om in de stuiptrekkingen des doods. (...)

Eindelijk komt hetgeen er na zulk eene reis overblijft op de markt aan. Meermalen is het een derde, een vierde, soms nog minder van het aantal bij vertrek. De gevangen negers worden als slachtvee te koop gesteld. Beurtelings worden hunne voeten, handen, tanden, alle ledematen onderzocht, om de diensten te berekenen, die zij bewijzen kunnen. (...)

LEESTIP

Mark Heirman, 1000 jaar slaaf - de vloek van Zwart-Afrika, Houtekiet, 2016, 254 blz.

Eene slavenkaravaan in de woestijn, naar de teekening van M. Richter, in De Nieuwe Belgische Illustratie, 1889/90, blz. 306

ZEEVIS GROOT- & KLEINHANDEL

Van Haudt Patrick - Van De Wynckel Christa

VISMIJNLAAN 134-135

8400 Oostende

T vismijn 059 32 19 95

F 059 33 19 95

OPENINGSTIJDEN:
ma-di-wo: 8u - 16u
do: 8u - 13u
vrij: 8u - 16u
za: 8u - 13u
zo: sluitingsdag

